

กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยา ศักยภินันท์ ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยดูแล ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้กำลังใจจนวิทยานิพนธ์สำเร็จ
สมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน กรรมการวิชาเอก
รองศาสตราจารย์ ดร. ประเทือง ทินรัตน์ กรรมการวิชารอง และรองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย
ผู้แทนบัณฑิต ที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ ที่ช่วยดูแล อบรมสั่งสอน มอบวิชาความรู้ สอนให้เข้าใจโลกและชีวิตแก่ศิษย์
ด้วยความรักความเมตตาเสมอมา ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปัจจุบัน

กราบขอบพระคุณครอบครัวขณะจันทร์ ครอบครัวธัญนารด และครอบครัวพลังจักรวาลที่
ให้การดูแล เอาใจใส่ สนับสนุนการศึกษา และให้ความอดทนกับการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

และขอขอบคุณเพื่อนทุกๆ คน และที่สำคัญเพื่อนร่วมรุ่นปรัชญาและศาสนา ที่มอบน้ำใจ
ความช่วยเหลือ แบ่งปัน และเป็นเพื่อนแท้มาโดยตลอด

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้มีที่ให้ทั้งความรักและความเข้าใจในชีวิตและการงาน
มาโดยตลอด วันนี้คุณมีได้จากไปแล้ว แต่สิ่งที่คุณมีทิ้งไว้ให้เห็นก็คือสัจธรรมที่ว่า ความดีเป็น
สิ่งไม่ตาย ความดีที่คุณมีได้ทำเอาไว้ยังคงอยู่ให้คนข้างหลังรักและระลึกถึงมาโดยตลอด หนูจะจำที่
คุณมีสอนไว้ว่า เราจะต้องอยู่เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยพลังแห่งความรักและเมตตา แล้วโลก
ของเราก็จะสงบสุขขึ้น ถึงแม้ว่าคุณจะมีโอกาสได้เห็นวิทยานิพนธ์เล่มนี้เพียงครั้งเดียว แต่เชื่อคุณมี
คงจะรับรู้ได้ว่าวันนี้วิทยานิพนธ์ได้สำเร็จลงแล้วและไม่ต้องห่วงหวนอีก และถ้าวิทยานิพนธ์เล่มนี้
มีประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์อยู่บ้าง หนูขออุทิศกุศลนี้ให้คุณมีแต่ผู้เดียว

ณัฐริ ณะจันทร์

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

หน้า

สารบัญภาพ	(3)
คำอธิบายสัญลักษณ์และอักษรย่อ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
วิธีดำเนินการวิจัย	3
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
บทที่ 2 หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา	5
หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาส่วนที่เป็นสังขธรรม	5
หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาส่วนที่เป็นจริยธรรม	13
บทที่ 3 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบอบประชาธิปไตยไทย	21
แนวคิดเกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	23
วิธีการได้มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	24
การจัดองค์กรของสภาผู้แทนราษฎร	34
บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	39
ประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	50
บทที่ 4 หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	54
หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการปกครอง	56
การประยุกต์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนากับบทบาทหน้าที่ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
สรุปผลการวิจัย	94
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ	99
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	100
ภาคผนวก	106
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	144

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

4

คำอธิบายสัญลักษณ์และอักษรย่อ

คำย่อต่างๆ ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นคำย่อที่อ้างอิงมาจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2530 สำหรับตัวเลขหลังอักษรย่อ หมายถึง พระไตรปิฎก เล่ม/ชื่อ/หน้า ตัวอย่างเช่น ที.ปา.11/5/10 หมายความว่า พระสูตรตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เล่ม 11 / ชื่อ 5 / หน้า 10

คำย่อ	คำเต็ม	
อัง.จตุกก.	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต
อัง.ติก.	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต
อัง.สัตตก.	อังคุตตรนิกาย	สัตตกนิบาต
อภิ.วิ.	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์
ขุ.ชา.	ขุททกนิกาย	ชาดก
ขุ.เถร.	ขุททกนิกาย	เถรคาถา
ที.ปา.	ทีฆนิกาย	ปาฎิกวรรค
ม.ม.	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปิณาสกั
ม.มู.	มัชฌิมนิกาย	มูลปิณาสกั
วิ.มหา.	วินัยปิฎก	มหาวิภังค์และมหาวรรค
วิ.สุทธี.	วิสุทธีมรรค	
สัง.นิ.	สังยุตตนิกาย	นิตานวรรค
สัง.ส.	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค